

Catàleg actualitzat de la família Pterophoridae Latreille, [1802] a Catalunya, amb deu noves espècies (Lepidoptera: Pterophoridae)

Emili Requena & Josep Joaquim Pérez De-Gregorio
Museu de Ciències Naturals de Barcelona (Laboratori de Zoologia). Passeig Picasso, s/n; E-08003 Barcelona

Abstract. Updated catalogue of the Pterophoridae Latreille, [1802] from Catalonia, including 10 new species (Lepidoptera: Pterophoridae). This review of the species of the family Pterophoridae Latreille, [1802] from Catalonia includes a total of 48 species, of which 10 are new for Catalonia and two for the Iberian Peninsula. The female genitalia of the subfamily Agdistinae are illustrated.

Resum. Es presenta un estudi de les espècies de la família Pterophoridae Latreille, [1802] de Catalunya amb un total de quaranta-vuit, deu de les quals són noves per a la fauna catalana i dues per a la península Ibèrica. Es representen les genitèlies femenines de la subfamília Agdistinae.

Key words: Pterophoridae, Microlepidoptera, Lepidoptera, faunistics, Catalonia, Iberian Peninsula.

Introducció

La família Pterophoridae Latreille, [1802] compta amb un cens de 104 espècies ibèriques (Vives Moreno 2014), 59 de les quals han estat trobades o esmentades fins ara de Catalunya, xifra que suposa més de la meitat (el 56 %) dels tàxons peninsulars.

L'estudi dels Pterophoridae catalans va començar a finals del segle XIX. Cuní i Martorell (1874 i 1885) i Codina (1914) en van esmentar, respectivament, 14 i 4 espècies. Sagarra (1917) va publicar el primer treball de conjunt sobre aquesta família, en què recull les citacions preexistents i esmenta un total de 22 tàxons. La major part del material citat per Sagarra (1917) va ser estudiat i determinat en el seu dia pel microlepidopteròleg francès J. de Joannis i es conserva a les col·leccions del Museu de Ciències Naturals (Zoologia) de Barcelona (MCNZB), on l'han pogut revisar els autors. Posteriorment, cal esmentar les diverses aportacions i notes publicades els darrers anys en diferents números del Butlletí de la Societat Catalana de Lepidopterologia (SCL) (vegeu apartat de bibliografia) (35 espècies) i els treballs de Gielis (1988 i 1996), amb 11 tàxons més.

L'any 1999 es va publicar un treball sobre la distribució del gènere *Agdistis* Hübner, 1825 a Catalunya (Requena 1999). S'hi van esmentar 8 espècies, nombre que encara es manté en l'actualitat i que representa el 42 % de les espècies ibèriques (19, segons Vives Moreno 2014). El nombre de citacions d'aquest gènere ha estat molt reduït, sens

dupte, i principalment, per la dificultat en la determinació dels exemplars, en particular les femelles. Això ens ha dut a representar en aquest estudi fotografies de les vuit genitatives de les espècies de la subfamília Agdistinae trobades fins ara a la nostra zona, amb la finalitat de facilitar-ne la identificació i, alhora, ampliar el coneixement de la seva àrea de distribució.

En el present treball es fa una revisió de les citacions anteriors i de material inèdit, com a resultat de l'estudi i determinació de: a) el material de Pterophoridae aplegat pels autors i per diferents membres de la SCL; b) el material conservat a les col·leccions del Museu de Ciències Naturals (Zoologia) de Barcelona (col. Sagarra, Codina i altres) (MCNZB), i c) el material conservat a la col·lecció del Museu Nacional de Ciències Naturals de Madrid (MNCN) (122 exemplars, pertanyents a 45 espècies), ordenat per A. Vives Moreno i determinat per diversos autors (R. Agenjo, L. Bigot, C. Gielis, E. Meyrick, A. Vives Moreno i H. Zerny), entre el qual hi ha material català de 17 tàxons.

Fruit de l'esmentada revisió ha estat el descobriment de 10 espècies de Pterophoridae noves per a Catalunya, dues de les quals són igualment noves per a la península Ibèrica; l'increment de les dades fins ara conegudes de 48 tàxons catalans, i l'eliminació de la nostra fauna de 5 pterofòrids les citacions dels quals van ser errònies.

La determinació/revisió del material l'ha fet el primer dels autors. Pel que fa a les dades anteriors, vegeu Requena (1989, 1995, 1999). Se segueix l'ordenació sistemàtica del catàleg de Vives Moreno (2014).

Resultats

a) Espècies noves per a Catalunya

Platyptilia gonodactyla ([Denis & Schiffermüller], 1775)

Material estudiat. Anòia: Jorba (31TCG70, 350 m), 1♂, 1.VIII.2003 (E. Requena *leg. et col.*). Ripollès: Querolbs (Pirineu Oriental) (31TDG38, 1.200 m), 1♀, 28.VIII.2000 (M. Rondós *leg.*; E. Requena *col.*).

Descrita d'Àustria. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa, Àsia Menor i Índia).

Els adults volen de maig a setembre en dues generacions.

Plantes hoste: *Tussilago farfara* L. i *Petasites* sp.

Platyptilia isodactylus (Zeller, 1852)

Material estudiat. Maresme: Alella, 3♂, VIII.1964 (R. Agenjo *leg.*; R. Agenjo *det.*, L. Bigot *det.*, A. Vives Moreno *det.*; col. MNCN).

Descrita de la Gran Bretanya. Distribució coneguda: paleàrtica (centre i oest d'Europa, estenen-se pel sud fins a la península Ibèrica i el Magreb; també està citada del Japó).

Els adults volen de juliol a setembre.

Plantes hoste: diferents espècies del gènere *Senecio*.

Gillmeria pallidactyla (Haworth, 1811)

Material estudiat. Baixa Cerdanya: Cal Jan de la Llosa (Lles), 2♂, 12.VII.2005 (E. Requena *leg. et col.*).

Descrita de la Gran Bretanya. Distribució coneguda: holàrtica i neotropical (Brasil).

Els adults volen els mesos de juny i juliol.

Plantes hoste: *Achillea ptarmica* L. i *A. millefolium* L.

Lhomme (1935) l'esmenta de Luchon (Alta Garona, Pirineus Centrals francesos).

Stenoptilia brigatiensis Nel & Gibeaux, 1992

Material estudiat. Alt Urgell: Alinyà (CG6671, 1.300 m), 1♀, 1-2.IX.2000 (J.J. Pérez De-Gregorio leg.; E. Requena col.).

Descrita dels Alps francesos. Distribució coneguda: paleàrtica (França).

Nova per a la península Ibèrica. Tanmateix, la validesa o no d'aquesta espècie queda pendent que es faci una seqüenciació de l'ADN del complex *Stenoptilia pelidnodactyla* (C. Gielis com. pers.).

Puerphorus olbiadactylus (Millière, 1859)

Material estudiat. Conca de Barberà: ermita de la Trinitat, t. m. de l'Espluga de Francolí (31TCF48, 550 m), 1♂, 30.V.1922 (S. Novellas leg.; col. Sagarra, MCNB).

Descrita de Hyères (departament del Var, França). Distribució coneguda: paleàrtica (zona mediterrània i Àsia Menor).

Els adults volen els mesos de maig i juny.

Les plantes nutrícies són *Phagnalon rupestre* L. i *P. saxatile* L. L'eruga s'alimenta del parènquima de la cara inferior de les fulles, cosa que fa que la cara superior es corbi cap avall.

A Catalunya no s'ha tornat a trobar des del 1922, quan es va recollir aquest exemplar conservat a les col·leccions del MCNZB. A la col·lecció del MNCN se'n conserven dos exemplars: 1♂ d'Almeria (Andalusia), 3 m., V.1942, (R. Agenjo leg.; R. Agenjo det., A. Vives Moreno det.), i 1♂ de Pego (Marina Alta, País Valencià), s. d. (J. Torres Sala leg.; ex. col. Torres Sala. L. Bigot det.).

Gypsochares bigoti Gibeaux & Nel, 1990

Material estudiat. Anoia: la Pobra de Claramunt, 1♂, 20.VIII.1988 (E. Requena leg. et col.). Maresme: Alella, 1♂, 29.VI (R. Agenjo leg.; col. MNCN).

Descrita dels Alps francesos. Distribució coneguda: paleàrtica (península Ibèrica i França).

Planta hoste: *Helichrysum stoechas* L.

El primer exemplar es va citar com a *Gypsochares baptodactylus* (Zeller, 1850) (Requena 1989), un any abans de la descripció de *bigoti* per Gibeaux & Nel (1990). El segon també havia estat determinat com a *G. baptodactylus* per L. Bigot.

Oidaematophorus tephradactyla (Hübner, [1813])

Material estudiat. Vall d'Aran: Còth de Baretja, t. m. de Bossòst (31TCH03, 1.700 m), 1♂, 18.VII.2014 (J.J. Pérez De-Gregorio & M. Bravo leg.; E. Requena col.).

Descrita d'Europa. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa).

Els adults volen de maig a setembre.

Plantes hoste: *Solidago virgaurea* L., *Aster bellidiastrum* Scop. i *Bellis perennis* L.

Citada com a nova per a Espanya per Murria-Beltrán (2005) de la vall de Castanesa (Pirineu d'Osca, Aragó); aquesta és la segona citació ibèrica. L'esmentat autor ja suggereix la possibilitat que aquesta espècie es pogués trobar al Pirineu català, com ha estat.

Hellinsia inulae (Zeller, 1852)

Material estudiat. Baix Llobregat: la Ricarda, (el Prat de Llobregat), Reserva Natural del Delta del Llobregat (31TDF27, 1 m), 1♂, 22.X.2014 (D. Fernández *leg.*).

Descrita de Polònia. Distribució coneguda: paleàrtica (centre d'Europa, àrea Mediterrània, illes Canàries, nord d'Àfrica i Àsia Menor).

Època de vol dels adults: març a octubre.

Plantes hoste: *Inula salicina* L., *I. britannica* L. i *Inula (Dittrichia) viscosa* Ait. L'eruga viu als brots florals i causa unes taques marrons a la planta.

Poc citada de la península Ibèrica, viu sobretot en zones baixes i litorals. Esmentada per Gielis (1988) d'Andalusia (Huelva, Cadis i Màlaga) i per Huemer & Wieser (2010) de la Reserva Natural de l'Albufera de València (País Valencià).

Hellinsia osteodactylus (Zeller, 1841)

Material estudiat. Vall d'Aran: vall de Ruda (31TCH32, 1.850 m), 1♀, 23.VII.2013 (J.J. Pérez DeGregorio & E. Requena *leg.*; E. Requena *col.*), Era Artiga de Lin, 1.300 m., 1♂, 27.VII.1963 (R. Agenjo *leg.*; L. Bigot *det. col.* MNCN); Bossòst (31TCH13, 710 m), 1♀, VII.1963 (R. Agenjo *leg.*; L. Bigot *det. col.* MNCN).

Descrita de Polònia. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa, Orient Mitjà, Xina i Japó).

Els adults volen de maig a setembre en dues generacions.

Plantes hoste: *Solidago virgaurea* L., *Senecio nemorensis* L., *S. fuchsii* Gmelin, *S. bicolor* Willd. i *Aster linosyris* Bernh. La larva s'alimenta de les flors i les llavors, hiberna entre els detritus i crisalida a la primavera.

Lhomme (1935) recull citacions dels Pirineus atlàntics i centrals francesos.

Hellinsia chrysocomae (Ragonot, 1875)

Material estudiat. Barcelonès: Vallvidrera (serra de Collserola) (31TDF28, 280 m), 2♂, 25.IX.1922 (I. Sagarra *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB).

Descrita del nord de França. Distribució coneguda: paleàrtica (Gran Bretanya, França, Alemanya, Suïssa, Rússia, Kirguizistan, Afganistan i Mongòlia).

Plantes hoste: *Aster linosyris* L., *A. sedifolius* L. i *Solidago virgaurea* L.

Nova per a Catalunya i per a la península Ibèrica.

b) Dades addicionals

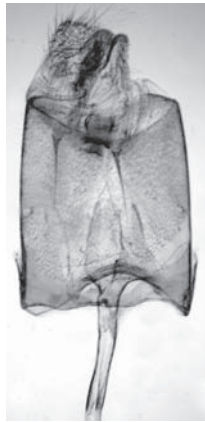
Subfamília Adgistinae

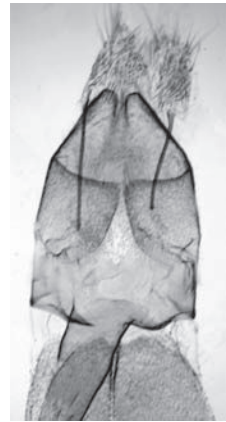
A. adactyla (Hübner, [1819])

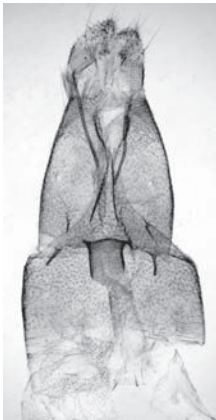
A. heydeni (Zeller, 1852)

A. benetii (Curtis, 1833)

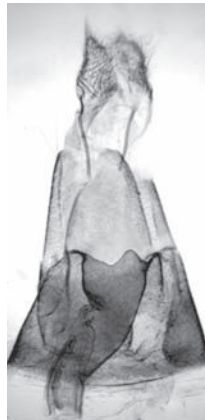
A. meridionalis (Zeller, 1847)

A. satanas Millière, 1873

A. neglecta Aremberger, 1976

A. paralia (Zeller, 1847)

A. tamaricis (Zeller, 1847)

Fig. 1 Genitèlies femenines de les espècies catalanes del gènere *Agdistis* [Fotos: J. Ylla].

Agdistis adactyla (Hübner, [1819]) (Fig. 1)

Material estudiat. Pallars Jussà: Sarroca de Bellera, 1♀, 11-12.VIII.2010 (F. Vallhonrat *leg.*; col. MC-NZB).

Citacions bibliogràfiques. Catalunya: (Gielis 1988). Pallars Sobirà: les Planes de Son i Mata de València (Dantart *et al.* 2010). Alt Urgell: Parc Natural del Cadí-Moixeró (Dantart & Vallhonrat 2013).

Baixa Cerdanya: Bellver de Cerdanya (Requena 1999). Solsonès: Llinars, t. m. d'Odèn (Requena 1999).

Descrita d'Àustria. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa fins a la Xina i el nord d'Àfrica).

Agdistis heydeni (Zeller, 1852) (Fig. 1)

Material estudiat. **Barcelonès:** Vallvidrera (serra de Collserola), 5 ex., VI-VII-VIII.1922, VII.1923 (I. Sagarra *leg. col.* Sagarra, MCNZB). **Baix Camp:** coll de les Masies (muntanyes de Prades), 1♂, 29.VII.2005; 2♂, 13.VII.2006 (E. Requena *leg.*), 1♀, 3.VIII.2008 (J.J. Pérez De-Gregorio & E. Requena *leg.*). **Baix Ebre:** vall de Carlares, 1 ex., 10.VII.1923 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Gironès:** Cassà de la Selva, 1♀, 20.V.1987 (G. Tuñón *leg.*; E. Requena col.). **Osona:** Balenyà, 1 ex., 15.VII.1943 (A. Vilarrúbia *leg.*; col. MCNZB). **Maresme:** Alella, 2♂, 23.VI i VII.1963 (R. Agenjo *leg.*; col. MNCN). **Vallès Oriental:** Parets del Vallès, 1♂, VII.1948 (R. Agenjo *leg.*; col. MNCN).

Citacions bibliogràfiques. **Anoia:** la Tossa de Montbui (Requena 1995); diverses localitats (Requena 1989-1999). **Baix Llobregat:** estany de Cal Tet (Dantart & Jubany, 2013). **Moianès:** Collsuspina (Gielis 1996; Requena 1999). **Segarra:** Torà (De Prins 1982), citació recollida per Requena (1999). **Vallès Oriental:** Parets del Vallès (Agenjo 1952); Sant Pere de Vilamajor (Dantart & Jubany 2006).

Descrita de Marsella (sud-est de França). Distribució coneguda: paleàrtica (sud d'Europa fins a l'Àsia Menor, el nord d'Àfrica i les illes Canàries).

Agdistis satanas Millière, 1875 (Fig. 1)

Material estudiat. **Alt Camp:** Esblada, t. m. de Querol, 1♂, 8.VII.2000 (E. Requena *leg. et col.*). **Anoia:** Castellfollit de Riubregós, 1♂, 2♀, 1.VII i 28-30.VIII.2013 (E. Requena *leg. et col.*). **Garrigues:** Reserva Natural de Mas de Melons, t. m. de Castellans, 1♀, 13.IX.2003 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena col.). **Maresme:** Alella, 100 m., 1♂, VIII.1963 (R. Agenjo *leg. i det.*; col. MNCN). **Osona:** Viladrau, 3 ex., VIII.1919, VII.1920 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Alt Empordà:** Darnius (Requena 1999). **Alt Urgell:** Coll de Nargó (Requena 1999). **Anoia:** la Llacuna, Òdena (Requena 1999). **Segarra:** Torà (De Prins 1982, recollida per Requena 1999).

Descrita de França. Distribució coneguda: paleàrtica (centre i sud d'Europa i nord d'Àfrica).

Agdistis neglecta Aremberger, 1976 (Fig. 1)

Material estudiat. **Baix Ebre:** Deltebre, 1♀, 15.VII.2008 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena col.). **Baix Llobregat:** la Ricarda, t. m. del Prat de Llobregat, Reserva Natural del Delta del Llobregat, 1♂, 28.VIII.2000 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; col. MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Baix Llobregat:** la Ricarda, t. m. del Prat de Llobregat, Reserva Natural del Delta del Llobregat (Requena 1999); platja del Prat de Llobregat (Dantart 2014).

Descrita de Peguera, t. m. de Calvià (Mallorca, Balears). Distribució coneguda: paleàrtica (Espanya, França, Itàlia, Magreb, illes Balears (Mallorca), Còrsega i Sardenya).

Agdistis bennetii (Curtis, 1833) (Fig. 1)

Material estudiat. **Alt Empordà:** aiguamolls de Sant Pere Pescador, 4 ex., 5.V.2000 (M. Rondós *leg.*; col. MCNZB). **Anoia:** Castellfollit de Riubregós, 1♂, 1♀, 14.VI.2013 (J.J. Pérez De-Gregorio, E. Requena & M. Rondós *leg.*); 2♀, 1.VII.2013, 1♂, 15.VIII.2013, 1♀, 26.IX.2013 (E. Requena *leg. et col.*). **Baix Llobregat:** el Prat de Llobregat, 58 ex. (R. Agenjo *leg.*; E. Aremberger *det.*; col. MNCN). **Ribera d'Ebre:** Reserva Natural de Sebes, t. m. de Flix, 1♂, 1♀, 1.VI.2003, 1♂, 1♀, 8.X.2005 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.), 1♀, 27.V.20016 (J.J. Pérez De-Gregorio, M. Bravo & P.J. Jiménez *leg.*; E. Requena col.).

Citacions bibliogràfiques. **Alt Empordà:** Roses (Gielis 1988); aiguamolls de l'Empordà (Requena 1999). **Anoia:** Òdena (Requena 1999).

Descrita de la Gran Bretanya. Distribució coneguda: paleàrtica (centre, sud i oest d'Europa).

Agdistis meridionalis (Zeller, 1847) (Fig. 1)

Material estudiat. **Alt Empordà:** aiguamolls de Sant Pere Pescador, 2 ex., 30.V.2001 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; col. MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Alt Empordà:** aiguamolls de l'Empordà (Requena 1999). **Baix Empordà:** aiguamolls de Pals (Dantart & Jubany 2009). **Baix Llobregat:** la Ricarda, t. m. del Prat de Llobregat, Reserva Natural del Delta del Llobregat (Dantart & Jubany 2005); platja del Prat de Llobregat (Dantart 2015b); el Remolar-Filipines, t. m. de Viladecans, Reserva Natural del Delta del Llobregat (Dantart & Jubany 2010).

Descrita d'Itàlia. Distribució coneguda: paleàrtica (Gran Bretanya i tota la zona mediterrània).

Agdistis paralia (Zeller, 1847) (Fig. 1)

Material estudiat. **Baix Ebre:** lo Garxao, t. m. de Deltebre, Parc Natural del Delta de l'Ebre, 2 ex., 13.X.2007 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; col. MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Alt Empordà:** aiguamolls de l'Empordà (Requena 1999).

Descrita d'Itàlia. Distribució coneguda: paleàrtica (àrea mediterrània).

Agdistis tamaricis (Zeller, 1847) (Fig. 1)

Material estudiat. **Anoia:** Jorba, 1♀, 14.IX.2003 (E. Requena *leg.*); la Pobla de Claramunt, 1♀, 18.VII.2004 (E. Requena *leg.*; col. MCNZB). **Baix Camp:** coll de les Masies (muntanyes de Prades), 1♀, 31.VII.2010 (J.J. Pérez De-Gregorio & E. Requena *leg.*; E. Requena col.). **Ribera d'Ebre:** vall de Sant Joan, Reserva Natural de Sebes, t. m. de Flix, 1♀, 22.V.2004 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena col.).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Alt Empordà:** l'Escala, aiguamolls de l'Empordà (Requena 1999). **Anoia:** Ódena, Jorba, Vallbona (Requena 1989, 1999). **Baix Empordà:** aiguamolls de Pals (Dantart & Jubany 2009). **Bages:** la Corbatera (Dantart & Jubany 2010). **Baix Camp:** l'Hospitalet de l'Infant (King 1999). **Baix Llobregat:** riu Llobregat (Cuní i Martorell 1874, 1888; citació recollida per Sagarra 1917); riera de Sant Climent, t. m. de Gavà, Reserva Natural del Delta del Llobregat (Dantart & Jubany 2006); la Ricarda, t. m. del Prat de Llobregat, Reserva Natural del Delta del Llobregat (Requena 1999); platja del Prat, Reserva Natural del Delta del Llobregat (Dantart 2015b). **Barcelonès:** riu Besòs (Cuní i Martorell 1874; citació recollida per Sagarra 1917).

Descrita d'Alsàcia (França). Distribució coneguda: paleàrtica (àmpliament distribuïda per Europa, Àsia i el nord d'Àfrica).

Subfamília Platyptiliinae

Platyptilia calodactyla ([Denis & Schiffermüller, 1775])

Citacions bibliogràfiques. **Pallars Sobirà:** Espot, Parc Natural d'Aiguestortes (Gielis 1988). Citada com a nova per a la península Ibèrica.

Descrita d'Àustria. Distribució coneguda: paleàrtica (estesa per tot Europa).

Platyptilia nemoralis (Zeller, 1841)

Citacions bibliogràfiques. **Vall d'Aran:** Valarties (Cervelló 2015). Citada com a nova per a la península Ibèrica.

Descrita de Polònia. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa i Japó).

***Platyptilia farfarellus* Zeller, 1867**

Citacions bibliogràfiques. Vall d'Aran: sense concretar (Gielis 1988). Única citació que coneixem de Catalunya.

Descrita de Polònia. Distribució coneguda: paleàrtica (centre i sud d'Europa i Japó).

***Lantanophaga pusillidactylus* (Walker, 1864)**

Material estudiat. Baix Camp: platja de Mont-roig, t. m. de Cambrils, 1♀, 14.IX.2013 (D. Fernández *leg.*). Segona citació ibèrica.

Citacions bibliogràfiques. Espècie tropical, va ser citada per primer cop de la península Ibèrica per King (2000) de l'Hospitalet de l'Infant (Baix Camp). L'exemplar esmentat, 1♂, 20.IX.1977 (G. E. King *leg.*; C. Gielis *det.*) es conserva a la col·lecció del MNCN i ha estat examinat pels autors.

Descrita de Jamaica. Distribució: cosmopolita.

***Amblyptilia acanthadactyla* (Hübner, [1813])**

Material estudiat. Anoia: Igualada, 1♂, 21.12.1990 (E. Requena *leg.*); Santa Margarida de Montbui, la Tossa, 1♂, 12.VIII.1992 (E. Requena *leg.*). **Barcelonès:** Barcelona, 1♀, 2.V.2001 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena *col.*); Barcelona, 1 ex., 4-8.XI.1820 (M. Malii *leg.* *col.* MCNZB); riu Besòs, 1 ex., 2.VII.1911; Vallvidrera (serra de Collserola), 13 ex., VI-X.1921, V-VIII-IX.1922, II.1923, III-V.1924 (S. Novellas *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB); Santa Coloma de Gramenet, 1 ex., 7.IX.1909 (S. Maluquer *leg.*; *col.* MCNZB). **Conca de Barberà:** ermita de la Trinitat, t. m. de l'Espluga de Francolí, 1 ex., 8.VI.1921 (S. Novellas *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB). **Maresme:** Alella, 2 ex., VI-VII.1948 (R. Agenjo *leg.*; *col.* MNCN); Montgat, 1 ex., 22.VI.1910 (A. Codina *leg.*; *col.* Codina, MCNZB). **Osona:** Viladrau, 1 ex., 25.VII.1919 (S. Novellas *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB); **Pla d'Urgell:** Barbens, 1 ex., VI-VII.1923 (J. Grustan *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB). **Ripollès:** Setcases, 1 ex., 9.VIII.1919 (A. Codina *leg.*; *col.* Codina, MCNZB). **Vallès Oriental:** Sant Pere de Vilamajor, 1 ex., (sense data) (I. Sagarra *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Barcelonès:** Sant Genís dels Agudells i turó del Coll, t. m. de Barcelona (Cuní i Martorell 1888). **Maresme:** Calella (Cuní i Martorell 1897); Montgat (Codina 1914). Sagarra (1917) la va citar del camí del Tibidabo (serra de Collserola) i les vores del riu Besòs, t. m. de Barcelona (Barcelonès), de Santa Coloma de Gramenet (Barcelonès), de Montgat (Maresme) i de Sant Pere de Vilamajor (Vallès Oriental), segons diversos exemplars conservats a l'aleshores Museu de Catalunya. Aquests exemplars, conservats a les col·leccions del MCNZB, han estat revisats pel primer dels autors, que n'ha estudiat les genètiques i ha confirmat la determinació feta en el seu dia per Sagarra (1917).

Descrita d'Europa. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa).

***Mariana* (= *Stenoptilodes*) *taprobanes* (Felder & Rogenhofer, 1875)**

Material estudiat. Baix Llobregat: la Ricarda, t. m. del Prat de Llobregat, Reserva Natural del Delta del Llobregat, 1♀, 21.VIII.1990 (A. Masó *leg.*; E. Requena *col.*), 1♂, 28.X.2010 (D. Fernández *leg. et col.*).

Citacions bibliogràfiques. Baix Camp: l'Hospitalet de l'Infant (King 1999). **Baix Llobregat:** delta del Llobregat (Dantart & Jubany 2010); estany de Cal Tet, t. m. del Prat de Llobregat (Dantart & Jubany 2013).

Descrita de Sri Lanka i de distribució cosmopolita.

Stenoptilia pterodactyla (Linnaeus, [1761])

Material estudiat. **Baix Ebre:** vall de Carlares (Parc Natural dels Ports), 1♂, 23.VI.1921 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Conca de Barberà:** ermita de la Trinitat, t. m. de l'Espluga de Francolí, 2 ex., 8.VI.1921 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Pallars Sobirà:** Esterri d'Aneu, 1♂, 25.VII.1988 (E. Requena *leg. et col.*; C. Gielis *det.*); bosc de Gerdar, t. m. de Sorpe, 1♂, 19.VII.2014 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena *col.*). **Ripollès:** Ulldeter, 1♂, 3.VIII.1991 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena *col.*). **Vall d'Aran:** Bagergue, 1♀, 20.VII.2006 (E. Requena *leg. et col.*); port de la Bonaigua, 1♂, 21.VII.2009 (J.J. Pérez De-Gregorio & E. Requena *leg.*; E. Requena *col.*); Tredòs, 1♂, 19.VII.2008 (E. Requena *leg. et col.*); Còth de Baretja, 1♂, 18.VII.2006 (E. Requena *leg. et col.*).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Bages:** Montserrat (Sagarra 1917). **Barcelonès:** Barcelona (Cuní i Martorell 1874, 1888). **Baixa Cerdanya:** Puigcerdà (Cuní i Martorell 1881). **Maresme:** Calella (Cuní i Martorell 1874, 1897; citació recollida per Sagarra 1917). **Pallars Sobirà:** les Planes de Son i Mata de València (Dantart *et al.* 2010); Sorpe (De Prins 1982). **Vallès Oriental:** Sant Pere de Vilamajor (Sagarra 1917). **Vall d'Aran:** sense concretar (Derra & Hacker 1982).

Descrita d'Europa. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa).

Stenoptilia stigmatodactyla (Zeller, 1852)

Material estudiat. **Bages:** Montserrat, 1♀, 15.VII.1910 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB). **Garrigues:** Reserva Natural de Mas de Melons, t. m. de Castellldans, 1♂, 29.X.2010 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena *col.*). **Noguera:** Montsec, 1♂, 25.VI.? (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB). **Osona:** Viladrau, 1♂, 7.VIII.1919 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Vall d'Aran:** Tredòs, 1♂, 9.VII.2000 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena *col.*).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Anoia:** Jorba, Òdena (Requena 1989).

Descrita d'Àustria i de distribució paleàrtica (Europa).

Stenoptilia bipunctidactyla (Scopoli, 1763)

Material estudiat. **Barcelonès:** Vallvidrera (serra de Collserola), 2♀, 22.VIII.1921, 17.VII.1922 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Baix Llobregat:** l'Hospitalet de Llobregat, 1♂, 3.X.1921 (J. B. Aguilar Amat *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Berguedà:** de Tuixent a Gósol, 1♀, 23.VII.1920 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB). **Maresme:** Montgat, 1♂, 10.VI.1910 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB). **Osona:** Balenyà, 2♀, 29.VI-VII.1943 (A. Vilarrúbia *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Urgell:** Anglesola, 1♀, VII.1921 (sense indicació de recollector; col. Sagarra, MCNZB). **Priorat:** Ulldemolins (serra de Montsant), 1♀, 25.VI.1918 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Alt Urgell:** la Seu d'Urgell (Derra & Hacker 1982). **Anoia:** la Llacuna, Òdena, Veciana (Requena 1989). **Maresme:** Montgat (Codina 1918). **Noguera:** serra del Convent, t. m. d'Os de Balaguer (Dantart & Jubany 2013). **Osona:** Vidrà (A. Cervelló *et al.*, 2017). **Priorat:** serra de Montsant (Vallhonrat *et al.* 2010; Dantart & Jubany 2012, 2013).

Descrita d'Eslovènia. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa, nord d'Àfrica i Àsia Menor).

Stenoptilia arida (Zeller, 1847)

Material estudiat. **Maresme:** Alella, 1♂, 1♀, 29.VI, 22.VIII.1967 (R. Agenjo *leg.*; L. Bigot *det.* col. MNCN).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Alt Urgell:** Sant Joan de l'Erm (Sagarra 1917). **Anoia:** la Tossa de Montbui (Requena 1995); Òdena, Vallbona (Requena 1989).

Descrita d'Itàlia. Distribució coneguda: paleàrtica (sud d'Europa i Àsia Menor).

Stenoptilia bigoti Gibeaux, 1986

Citacions bibliogràfiques. **Anoia:** Òdena, Vallbona, 5 ex., 2.VII.1984 (E. Requena *leg.*; A. Vives Moreno *det.*), citada com a nova per a la península Ibèrica (Requena 1989).

Descrita dels Alps francesos.

Autors com C. Gielis (1988) consideren aquesta espècie en un estatus incert dins del grup de *S. pelidnodactyla* (Stein). El mateix passa amb *Stenoptilia brigantiensis* Nel & Gibeaux, que donem com a nova amb les objeccions esmentades.

Stenoptilia coprodactyla (Stainton, 1851)

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Vall d'Aran:** port de la Bonaigua (Derra & Hacker 1982).

Descrita d'Àustria. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa i Magreb)

Al MCNZB hi ha una femella, 23.VII.1921 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra), que hem pogut estudiar, de la veïna comarca aragonesa de l'Alta Ribagorça, agafada al refugi de la Renclusa (vall de Benasc).

Stenoptilia zophodactyla (Duponchel, [1840])

Material estudiat. **Bages:** Castellfollit del Boix, 2 ex., X.2001 i VIII.2008 (E. Requena *leg.*). **Pallars Sobirà:** Peramea, 1♂, 28.VIII.2011 (F. Vallhonrat & C. Coll *leg.*; E. Requena *col.*). **Maresme:** Alella, 1 ex., VIII.1967 (R. Agenjo *leg. i det.*; col. MNCN). **Vallès Occidental:** Sant Cugat del Vallès, 1♀, 15.VI.1918 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis, 1988). **Anoia:** la Tossa de Montbui (Requena 1995); la Pobla de Claramunt (Requena 1989). **Bages:** Súria (De Prins 1982). **Barcelonès:** Santa Coloma de Gramenet (Sagarra 1917). **Berguedà:** coll de Mola (Dantart 2015a). **Baixa Cerdanya:** Senillers (Dantart & Jubany 2010). **Pallars Sobirà:** Peramea (Dantart 2014).

Descrita de França i de distribució cosmopolita.

Cnaemidophorus rhododactyla ([Denis & Schiffermüller, 1775])

Material estudiat. **Barcelonès:** Vallvidrera (serra de Collserola), 2 ex., VI.1922 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Alt Camp:** Esblada, 1♂, 8.VII.2000 (E. Requena *leg.*). **Baixa Cerdanya:** Das, 1 ex., VII.1983 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena *col.*). **Alt Urgell:** Josa de Cadí, 1 ex., 16.VII.2010 (M. Rondós *leg.*; E. Requena *col.*). **Urgell:** Barbens, 1 ex., VI-VII.1923 (J. Grustan *leg.*; col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Alt Urgell:** Parc Natural del Cadí-Moixeró (Dantart & Vallhonrat 2013). **Baix Empordà:** Belitrà, Palamós (Dantart 2017). **Cerdanya:** Mosoll (Ribera & Dantart 2017). **Pallars Sobirà:** les Planes de Son i Mata de València (Dantart *et al.* 2010).

Descrita d'Àustria i de distribució cosmopolita.

Marasmarcha lunaedactyla (Haworth, 1811)

Material estudiat. **Baix Ebre:** vall de Carlares (Parc Natural dels Ports), 1♀, 30.VI.1921 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Barcelonès:** Vallvidrera, 1♀, 8.VI.1922 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Osona:** Viladrau, 1♀, VIII.1920 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Vallès Oriental:** Sant Pere de Vilamajor, 1 ex., VII.1909 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Barcelonès:** Barcelona. **Vallès Oriental:** Sant Pere de Vilamajor (Sagarra 1917), com a *M. phaedactyla* Hb., amb dubtes en la determinació. Hem exa-

minat els esmentats exemplars (col. Sagarra, MCNZB) i podem confirmar la certesa de la determinació feta en el seu dia per aquell autor. **Alt Urgell**: la Seu d'Urgell (Derra & Hacker 1982). **Vall d'Aran**: Vielha i port de la Bonaigua (Derra & Hacker 1982).

Descrita de la Gran Bretanya i de distribució paleàrtica (Europa).

Marasmarcha oxydactylus (Staudinger, 1859)

Material estudiat. **Barcelonès**: voltants de Barcelona, 1♀, sense data (I. Sagarra *leg.*) determinada com a *M. phaeodactyla* Hb.? (= *M. lunaedactyla*) per J. de Joannis. **Alt Urgell**: Alinyà, 1♂, 27.VIII.2001 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.). **Noguera**: monestir de les Avellanes, 2 ex., 12.IX.2010 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.). **Pallars Jussà**: Sarroca de Bellera, 2 ex., 12.VIII.2010 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.). **Pallars Sobirà**: Esterrí d'Àneu, 6 ex., 25.VII.1984 (E. Requena *leg. et col.*). **Priorat**: Cornudella (serra de Montsant), 2 ex., 9.IX.2010 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.); Margalef (serra de Montsant), 1♂, 21.V.2009 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.). **Segarra**: Rubinat, 11 ex., 12.IX.1920 (A. Foix *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Vall d'Aran**: Bagergue, 1♂, 8-9.IX.2006 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena col.).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya**: (Gielis 1988). **Anoia**: la Tossa de Montbui, t. m. de Santa Margarida de Montbui (Requena 1995); Jorba, Òdena, Rubió, Veciana (Requena 1989); Castellfollit de Riubregós (Dantart 2015b). **Bages**: font d'Erola (Dantart 2017). **Baix Llobregat**: delta del Llobregat (Dantart & Jubany 2013). **Cerdanya**: Cadí-Moixeró (Dantart 2017). **Noguera**: serra del Convent (Dantart & Jubany 2013). **Priorat**: serra de Montsant (Dantart & Jubany 2013). **Segarra**: Torà (De Prins 1982, com a *M. wullschlegeli* Müller-Rutz).

Descrita de Granada (Andalusia). Distribució coneguda: paleàrtica (península Ibèrica, França, Itàlia, Suïssa, Àustria, Magreb i Líban).

Geina didactyla (Linnaeus, 1758)

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya**: (Gielis 1988) aquesta és l'única referència que en coneixem, sembla que de la Vall d'Aran. Gielis (1996) la cita igualment dels Pirineus Orientals francesos (la Tor de Carol, Alta Cerdanya), per sobre dels 1.800 m, i a la península Ibèrica, de Noguera de Albarracín (serra d'Albarrasí, Terol, Aragó), 1.500 m.

Descrita d'Europa. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa).

Capperia hellenica Adamczewski, 1951

Material estudiat. **Anoia**: Bellprat, 1 ex., 5.VI.2010 (J.J. Pérez De-Gregorio, M. Bravo & X. Jeremias *leg.*; E. Requena col.). **Priorat**: Ulldemolins (serra de Montsant), 2♀, 23.V.2009 (F. Vallhonrat *leg.*; col. MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Priorat**: serra de Montsant (Vallhonrat *et al.* 2010; Dantart & Jubany 2012).

Descrita de Grècia i de distribució paleàrtica (sud d'Europa i Àsia Menor).

Oxyptilus pilosellae (Zeller, 1841)

Material estudiat. **Osona**: Balenyà, 4 ex., 28.VII i 6-7.VIII.1943 (A. Vilarrúbia *leg.*; col. MCNZB). **Alt Urgell**: Alinyà, 1♂, 11.VIII.2001 (F. Vallhonrat *leg.*). **Ripollès**: Ulldeter, 1 ex., 3.VIII.1991 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena col.).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya**: (Gielis 1988). **Anoia**: la Llacuna (E. Requena 1989); la Tossa de Montbui, t. m. de Santa Margarida de Montbui (Requena 1995).

Descrita de Polònia. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa i Àsia Menor).

Oxyptilus parvidactylus (Haworth, 1811)

Material estudiat. **Barcelonès:** Santa Coloma de Gramenet, 1♂, sense data (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Baix Ebre:** vall de Carlares (Parc Natural dels Ports), 1♂, 30.VI.1921 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Anoia:** Castellolí (Requena 1989). **Barcelonès:** Santa Coloma de Gramenet (Sagarra 1917). **Terra Alta:** Parc Natural dels Ports (Dantart & Vallhonrat 2003).

Descrita de la Gran Bretanya. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa, Magreb, Àsia Menor).

Oxyptilus chrysodactylus ([Denis & Schiffermüller, 1775])

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Barcelonès:** Horta i Vallvidrera (serra de Collserola) (Cuní i Martorell 1874, 1888; citada com a *Oxyptilus hieracii* Z). Sagarra (1917) recull aquesta citació.

Descrita d'Àustria i de distribució paleàrtica (Europa i Japó).

Crombrugghia distans (Zeller, 1847)

Material estudiat. **Alt Empordà:** aiguamolls de Sant Pere Pescador, 1♂, 30.VI.2001 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*). **Alt Urgell:** de la vall de la Vansa a Tuixent, 1♀, 21.VII.1920 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB). **Baix Ebre:** vall de Carlares (Parc Natural dels Ports), 1♂, 22.VII.1921 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Baix Llobregat:** Gavà, Begues, 1♂, 1.VII.1915 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB). **Maresme:** Alella, 3♂, VII.28, VII.1965, VIII.1970 (R. Agenjo *leg.*; L. Bigot *det.*, col. MNCN). **Osona:** Viladrau, 1♂, 27-31.VII.1920 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB); Balenyà, 2 ex., 22.VII i 5.VIII.1943 (A. Vilarrúbia *leg.*; col. MCNZB). **Urgell:** Barbens, 1♂, VI i VII.1923 (J. Grustan *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Vallès Oriental:** Sant Pere de Vilamajor, 1♂, 25.VIII.1921 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Anoia:** Òdena (Requena 1989); la Tossa de Montbui (Requena 1995). **Barcelonès:** Santa Coloma de Gramenet (Sagarra 1917). **Vallès Oriental:** Sant Pere de Vilamajor (Sagarra 1917).

Descrita d'Itàlia. Distribució coneguda: paleàrtica: (Europa, Àsia i Magreb).

Crombrugghia laeta (Zeller, 1847)

Material estudiat. **Baix Camp:** coll de les Masies (muntanyes de Prades), 1 ex., 31.VII.2010 (J.J. Pérez De-Gregorio & E. Requena *leg.*; E. Requena col.). **Baix Llobregat:** el Lledoner, t. m. de Vallirana, 1 ex., 29.IV.2008 (J.J. Pérez De-Gregorio & J. Ribes *leg.*; E. Requena col.). **Barcelonès:** Vallvidrera (serra de Collserola), 3 ex., VI.1921, VI.1922, VI.1923 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Berguedà:** coll de Pal (Bagà), 1 ex., 2 VII.2000 (E. Requena *leg.*). **Priorat:** Cornudella de Montsant (serra de Montsant), 1 ex., 9.IX.2010 (F. Vallhonrat & C. Coll *leg.*; E. Requena col.). **Vallès Oriental:** Sant Pere de Vilamajor, 2 ex., 5 al 10.VIII.1921 (I. Sagarra *leg.* col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Anoia:** la Tossa de Montbui (Requena 1995); Vallbona (E. Requena 1989). **Baix Empordà:** Begur (Gielis 1996). **Berguedà:** coll de Pal (Dantart & Vallhonrat 2001). **Selva:** Caldes de Malavella (Cuní i Martorell 1885; citació recollida per Sagarra 1917). **Priorat:** serra de Montsant (Dantart & Jubany 2013).

Descrita d'Itàlia. Distribució coneguda: paleàrtica (sud d'Europa, nord d'Àfrica i Àsia Menor).

Stageia siceliota (Zeller, 1847)

Material estudiat. **Baix Llobregat:** Castelldefels, 1♂, 20.V.1915 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCN-ZB). El Prat de Llobregat, Reserva Natural del Delta del Llobregat), 1♀, (J.J. Pérez De-Gregorio, M. Bravo & D. Fernández *leg.*; E. Requena col.). **Maresme:** Alella, 5♂, IX.1961, VIII.1964, VIII.1965 (R. Agenjo *leg.*; L. Bigot *det.*; col. MNCN). **Selva:** Sant Julià del Llor (31TDG74, 290 m), 1♀, 6.XII.2016 (J.J. Pérez De-Gregorio & M. Bravo *leg.*; E. Requena *det. et col.*).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Anoia:** Vallbona (Requena 1989). **Baix Llobregat:** delta del Llobregat (Dantart & Jubany 2013). **Vallès Oriental:** Sant Pere de Vilamajor (Sagarra 1917).

Descrita de Sicília. Distribució coneguda: paleàrtica (sud d'Europa, nord d'Àfrica i Àsia Menor).

Subfamília Pterophorinae

Calyciphora albodactylus (Fabricius, 1794)

Material estudiat. **Anoia:** Castellolí, 1 ex., 16.VIII.2009 (E. Requena *leg.*); Jorba, 1♀, 1.VIII.2003 (E. Requena *leg.*). **Baix Camp:** coll de les Masies (serra de Prades), 1♂, 3.VIII.2008 (J.J. Pérez De-Gregorio & E. Requena *leg.*; col. MCN-ZB).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Cuní 1874, com a *Acipitilia xanthodactyla* Tr.; citació recollida per Sagarra 1917).

Descrita de França. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa).

Calyciphora adamas (Constant, 1895)

Material estudiat. **Noguera:** monestir de les Avellanès, 2 ex., 12.IX.2010 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.); Vilanova de la Sal, 1♂, 13.IX.2010 (F. Vallhonrat & C. Coll *leg.*; col. MCN-ZB). **Priorat:** Ulldemolins (Serra de Montsant), 3 ex., 23.V.2009, Cornudella de Montsant (serra de Montsant), 1 ex., 9.IX.2010 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.). **Ribera d'Ebre:** Tivissa, 2 ex., 2.X.2015 (F. Vallhonrat *leg.*; col. MCN-ZB).

Citacions bibliogràfiques. **Anoia:** la Pobla de Claramunt, Vallbona (Requena 1989), la Tossa de Montbui (Requena 1995). **Barcelonès:** Vallvidrera, serra de Can Balasc (serra de Collserola) (Sagarra 1917). **Priorat:** serra de Montsant (Vallhonrat *et al.* 2010; Dantart & Jubany 2010, 2013).

Descrita de França i coneguda del sud d'Europa (Espanya, França i Itàlia).

Tabulaephorus punctinervis (Constant, 1885)

Material estudiat. **Barcelonès:** Vallvidrera (serra de Collserola), 2♂, 14-25.IX.1922 (I. de Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCN-ZB).

Citacions bibliogràfiques. **Alt Empordà:** Darnius (Gielis 1996).

Descrita de França. Distribució coneguda: paleàrtica (península Ibèrica, França, Itàlia, Còrsega, Sardenya, Sicília i Xipre, illes Canàries).

Merrifieldia tridactyla (Linnaeus, 1758)

Material estudiat. **Alt Urgell:** Josa de Cadí, 1 ex., 16.VII.2010 (M. Rondós *leg.*); de la vall de la Vansa a Tuixent, 1♂, 21.VII.1920 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCN-ZB). **Baix Llobregat:** Castelldefels, 1 ex., 18.IV.1909 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCN-ZB). **Berguedà:** de Guardiola de Berguedà a Bagà, 1♂, 30.VI.1910 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCN-ZB). **Conca de Barberà:** de l'Espluga de Francolí

a l'ermita de la Trinitat, 1♀, 13.V.1922 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Baix Ebre**: vall de Carlares (Parc Natural dels Ports), 2♀, 23.VI.1921 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Osona**: Perafita, 1 ex., 29.V.2004 (E. Requena *leg. et col.*). **Pallars Sobirà**: Esterrí d'Àneu, 1 ex., 25.VII.1984 (E. Requena *leg. et col.*). **Priorat**: Ulldemolins (serra de Montsant), 2♂, 25.VI.1918 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Ripollès**: Ribes de Freser, 1♂, 22.VII.1919 (A. Weiss *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Segarra**: Cervera, 1♀, 15.VI.1916 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB). **Solsonès**: santuari del Miracle, t. m. de Riner, 2♀, 9-19.VI.1923 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Vallès Oriental**: la Garriga, 3 ex., sense data (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB); Sant Pere de Vilamajor, 1♂, sense data (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Vall d'Aran**: vall de Ruda, 1 ex., 23.VIII.2013 (J.J. Pérez De-Gregorio & E. Requena *leg.*; E. Requena *col.*); vall de Tredòs, 1 ex., 19.VII.2006; Còth de Baretja, t. m. de Bossòst, 1 ex., 18.VII.2006 (E. Requena *leg. et col.*).

Citacions bibliogràfiques. Catalunya: (Cuní i Martorell 1874; citada com a *Aciptilia icterodactyla* Mn.); (Gielis 1988). **Alt Urgell**: la Seu d'Urgell (Derra & Hacker 1982; citada com a *Pterophorus fuscolimbatus* Dup.). **Anoia**: Ódena (Requena 1989); la Tossa de Montbui, t. m. de Santa Margarida de Montbui (Requena 1995). **Bages**: Collsuspina (Dantart & Jubany 2012). **Montsià**: Parc Natural dels Ports (Dantart & Jubany 2006). **Pallars Sobirà**: les Planes de Son i Mata de València (Dantart *et al.* 2010). **Segarra**: Cervera (Codina 1918). **Terra Alta**: Parc Natural dels Ports (Dantart i Vallhonrat 2003). **Vallès Oriental**: Santa Fe de Montseny (massís del Montseny); Sant Pere de Vilamajor (Sagarra 1917).

Descrita d'Europa i de distribució paleàrtica (Europa).

Merrifieldia leucodactyla ([Denis & Schiffermüller, 1775])

Material estudiat. Alt Urgell: Alinyà, 2♂, 16.V.2001 (F. Vallhonrat *leg.*); de la Vall de la Vansa a Tuixent, 1♂, 21.VII.1920 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB). **Conca de Barberà**: l'Espluga de Francolí, 2♂, 29.V.1919 (A. Weiss & I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Baixa Garrotxa**: Olot, 1♂, 20.V.1987 (G. Tuñón *leg.*; E. Requena *col.*). **Baixa Cerdanya**: els Còms de Das, 1♂, 26.VII.2000 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena *col.*); Cal Jan de la Llosa, t. m. de Lles, 1♂, 12.VII.2005 (E. Requena *leg. et col.*). **Priorat**: Cornudella de Montsant (serra de Montsant), 2♀, 22.V.2009 (F. Vallhonrat & C. Coll *leg.*; E. Requena *col.*). **Ripollès**: Ribes de Freser, 3 ex., 22.VII.1919 (A. Weiss *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Segarra**: Cervera, 1♂, 20.V.1916 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB, citada erròniament per Codina (1918), com a *A. tetradactyla* L.). **Vallès Oriental**: Santa Fe de Montseny (massís del Montseny), 1♂, 14.VIII.1917 (sense indicació del recol·lector; col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. Catalunya: (Cuní i Martorell 1874, 1888; citada com a *Aciptilia tetradactyla* L., «común en los bosques del Tibidabo y Vallvidrera»); (Gielis 1988). **Alt Urgell**: Parc Natural del Cadí-Moixeró (Dantart & Vallhonrat 2013). **Anoia**: Veciana (Requena 1989). **Berguedà**: coll de la Mola (Dantart & Vallhonrat 2013). **Montsià**: Parc Natural dels Ports (Dantart & Jubany 2006). **Osona**: Vidrà (Cervelló *et al.* 2017). **Pallars Sobirà**: les Planes de Son i Mata de València (Dantart *et al.* 2010). **Ribera d'Ebre**: serra de Llaberia (Dantart 2017). **Terra Alta**: Parc Natural dels Ports (Dantart & Vallhonrat 2003).

Descrita d'Àustria. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa, nord d'Àfrica i Àsia Menor).

Merrifieldia baliodactylus (Zeller, 1841)

Material estudiat. Baix Ebre: vall de Carlares (Parc Natural dels Ports), 5 ex., 22-23.VI.1921 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Baixa Garrotxa**: els Hostalets d'en Bas, 1♀, 17.VII.1922 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB). **Alta Ribagorça**: Boí, t. m. de Barruera (Vall de Boí), 2 ex., 5.VII.2016 (F. Lencina *leg.*; E. Requena *col.*).

Citacions bibliogràfiques. Catalunya: (Cuní i Martorell 1874; citació recollida per Sagarra 1917) (Gielis 1988). **Alt Urgell**: la Seu d'Urgell (Derra & Hacker 1982). **Segarra**: Torà (De Prins 1982).

Descrita d'Àustria. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa, Magreb i Àsia Menor).

Merrifieldia malacodactyla (Zeller, 1847)

Material estudiat. Bages: Castellfollit del Boix, 1♀, 2.VIII.1985, 1 ex., 21.VIII.2008, 1 ex., 11.VII.2009 (E. Requena *leg. et col.*). **Barcelonès:** Vallvidrera (serra de Collserola), 2♂, 11.VI.1921, 19.VI.1923 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Baix Camp:** Mont-roig del Camp, 1 ex., 13.VII.1993 (E. Requena *leg. et col.*); coll de les Masies (muntanyes de Prades), 1 ex., 29.VI.2005 (E. Requena *leg. et col.*). **Baixa Cerdanya:** vall d'Ingla, t. m. de Bellver de Cerdanya, 1 ex., 10.VIII.2007 (J.J. Pérez De-Gregorio & M. Bravo *leg.*; E. Requena col.). **Pallars Sobirà:** les Planes de Son (Alt Àneu), 1♂, 17.VI.2006 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.). **Priorat:** Margalef (serra de Montsant), 1 ex., 14.VIII.2005 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.); Ulldemolins (serra de Montsant), 3 ex., 23.V.2009 (F. Vallhonrat & C. Coll *leg.*; E. Requena col.). **Ribera d'Ebre:** Reserva Natural de Sebes, t. m. de Flix, 1 ex., 1.VI.2003 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.). **Vallès Oriental:** Sant Pere de Vilamajor, 2♂, 26 a 29.VIII.1921, 2-3, VIII.1923 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. Catalunya: (Gielis 1988). **Anoia:** Clariana, la Llacuna, Montserrat, Veciana (Requena 1989; citada com a *M. spicidactyla* Chrét.); la Tossa de Montbui, t. m. de Santa Margarida de Montbui (Requena 1995, citada com a *M. spicidactyla* Chrét.); la Pobla de Claramunt (Dantart & Jubany 2010). **Bages:** Castellfollit del Boix (Requena 1989). **Baix Camp:** serra de Llaberia (Dantart 2017). **Priorat:** serra de Montsant (Vallhonrat *et al.* 2006, 2010; Dantart & Jubany 2012).

Descrita d'Itàlia. Distribució coneguda: paleàrtica: (Europa, nord d'Àfrica i Àsia Menor).

Wheeleria spilodactylus (Curtis, 1827)

Material estudiat. **Baix Ebre:** vall de Carlares (Parc Natural dels Ports), 7 ex., 30.VI i 1.VII.1921 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Barcelonès:** Vallvidrera (serra de Collserola), 3 ex., 27.IX.1921, 6-8.VI.1922 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Segrià:** EIN de la Timoneda d'Alfès, 6 ex., 3.X.2015 (J.J. Pérez De-Gregorio & E. Requena *leg.*; E. Requena col.). **Urgell:** Barbens, 1 ex., VI.1922 (A. Foix *leg.*; col. Sagarra, MCNZB); 1 ex., I.VIII i 15.IX.1922 (J. Grustan *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Vall d'Aran:** port de la Bonaigua, 1♀, (A. Varea *leg.*; R. Agenjo *det.*; col. MNCN); Es Bòrdes, 1♀, (A. Varea *leg.*; R. Agenjo *det.*; col. MNCN). Aquests exemplars estan sense data, però Varea de Luque (1946) aclareix que van ser recollits el VII.1936.

Citacions bibliogràfiques. Catalunya: (Cuni i Martorell 1874; citació recollida per Sagarra 1917) (Gielis 1988). **Anoia:** Bellprat (Requena 1989). **Baix Ebre:** Parc Natural dels Ports (Agenjo 1958).

Descrita de la Gran Bretanya i de distribució cosmopolita (Europa, nord d'Àfrica, Austràlia).

Wheeleria raphiodactyla (Rebel, 1900)

Material estudiat. **Priorat:** Ulldemolins (serra de Montsant), 6 ex., 25.VI.1918 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB), 1♂, 23.V.2009 (F. Vallhonrat & C. Coll *leg.*; E. Requena col.).

Citacions bibliogràfiques. **Priorat:** serra de Montsant (Vallhonrat *et al.* 2010; Dantart & Jubany 2012).

Descrita de Conca (Castella-la Manxa, Espanya) (molt probablement, el material en què es va basar la descripció –col. Staudinger– procedeix realment de la serra d'Albar-rasí, Terol, Aragó). Viu a Espanya i França.

Pterophorus pentadactyla (Linnaeus, 1758)

Material estudiat. **Alt Empordà:** Sant Pere Pescador (aiguamolls de l'Empordà), 1 ex., 5.V.2000 (M. Rondós *leg.*; col. MCNZB); 1 ex., 17.IX.1991 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena col.). **Anoia:** Castellfollit de Riubregós, 1 ex., 14.VI.2012 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena col.). **Barcelonès:** riu Besòs, 1 ex., sense data (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB); Santa Coloma de Gramenet, 1 ex., sense data (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB); Vallvidrera (serra de Collserola), 2 ex., 29.VIII.1922 i 30.V.1924 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Baixa Cerdanya:** Bellver de Cerdanya, 1 ex., 5.VIII.1989 (E. Requena *leg. et col.*); Puigcerdà, 1 ex., 10.VII.1978 (A. García *leg.*; col. MCNZB). **Gironès:** Cassà de la Selva, 3 ex., 15.VI.1986-5.V.1989 (G. Tuñón *leg.*; col. MCNZB); Girona, 1 ex., 2.V.1980 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; col. MCNZB). **Alta Garrotxa:** Besalú, 1 ex., 13.V.1985 (G. Tuñón *leg.*; col. MCNZB). **Maresme:** Alella, 2 ex., VII.1949 (R. Agenjo *leg. i det.*; col. MNCN). **Osona:** Viladrau, 2 ex., 19.VII.1919, 10 i 14.VIII.1920 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Pallars Sobirà:** santuari de les Ares, 2 ex, VII.1936 (A. Varea *leg.*; R. Agenjo *det.*; col. MNCN) (etiquetats com a «Valle de Aran», vegeu Varea, 1946); Esterri d'Àneu, 1 ex., 25.VII.1984 (E. Requena *leg. et col.*). **Urgell:** Barbens, 1 ex., Anglesola, 7 ex., 1.VIII i 15.IX.1922 i VII-VIII.1923 (J. Grustan *leg.*; col. Sagarra, MCNZB), 2 ex., VII.1921 (A. Codina *leg.*; col. Codina, MCNZB). **Vall d'Aran:** Vall d'Aran, 1 ex., VII.1909 (M. Llenas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Vallès Oriental:** la Garriga, 1 ex., sense data (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB); Parets del Vallès, 1 ex., VII.1948 (R. Agenjo *leg. i det.*; col. MNCN). **Citacions bibliogràfiques.** **Alt Urgell:** Parc Natural del Cadí-Moixeró (Dantart & Vallhonrat 2013). **Anoia:** Veciana (Requena 1989); Castellfollit de Riubregós (Dantart 2015b). **Barcelonès:** Santa Coloma de Gramenet (Sagarra 1917); riu Besòs (Cuní i Martorell 1874, 1888; citació recollida per Sagarra 1917). **Baixa Cerdanya:** Puigcerdà (Cuní 1881). **Baixa Garrotxa:** Olot (Codina 1914; Sagarra 1917). **Berguedà:** coll de la Mola, t. m. de Gósol (Dantart & Vallhonrat 2013). **Gironès:** Salt (Dantart & Jubany 2012). **Osona:** Vidrà (A. Cervelló *et al.* 2017). **Vall d'Aran:** (Sagarra 1917). **Vallès Oriental:** la Garriga i Sant Pere de Vilamajor (Sagarra 1917; Gielis 1988).

Descrita de Suècia i de distribució paleàrtica (Europa i Àsia Menor).

Pterophorus ischnodactyla (Treitschke, 1835)

Material estudiat. **Barcelonès:** Vallvidrera (serra de Collserola), 1♀, 7.X.1921, 1♂, 25.VIII.1922 (I. Sagarra *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Maresme:** Alella, 4 ex., VIII.1956, 26.VIII.1961, 3.VIII.1963 (R. Agenjo *leg.*; L. Bigot *det.*; col. MNCN). **Osona:** Viladrau, 1♀, 10-14.VIII.1920 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB). **Urgell:** Barbens, 3 ex., 5-10.VIII.1922, V-VI-VII.1923 (J. Grustan *leg.*; col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Anoia:** Òdena i la Pobla de Claramunt (Requena 1989). **Segarra:** Torà (De Prins 1982).

Descrita d'Hongria. Distribució coneguda: paleàrtica i neotropical (Europa, nord d'Àfrica, Àsia Menor i Sud-àfrica).

Hellinsia carphodactyla (Hübner, [1813])

Material estudiat. **Alt Camp:** Esblada, t. m. de Querol, 1♂, 18.VIII.2001 (E. Requena *leg. et col.*).

Citacions bibliogràfiques. **Anoia:** Òdena (Requena 1989).

Descrita d'Europa i de distribució paleàrtica (Europa).

Oidaematophorus lithodactyla (Treitschke, 1833)

Material estudiat. **Osona:** Balenyà, 4 ex., 1-6.VIII.1943 (A. Vilarrúbia *leg.*; col. MCNZB); Viladrau, 3 ex., 7 al 28.VIII.1919, 1 ex., 19 al 30.IX.1921 (S. Novellas *leg.*; col. Sagarra, MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Pallars Sobirà:** les Planes de Son i Mata de València (Dantart *et al.* 2010). **Solsonès:** Sant Llorenç de Morunys (Gielis 1996).

Descrita d'Hongria. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa, Àsia Menor i Japó).

Emmelina monodactyla (Linnaeus, 1758)

Material estudiat. **Alt Empordà:** aiguamolls de Roses, 7 ex., 15.VIII.1984, 1 ex., 10.VIII.1986 (E. Requena *leg. et col.*). **Alt Urgell:** Alinyà, 1 ex., 11.VIII.2001, 3 ex., 24-26.VII.2008 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena *col.*); de Tuixent a Gósol (Berguedà), 1 ex., 23.VII.1920 (A. Codina *leg.*; *col.* Codina, MCNZB). **Alta Garrotxa:** Besalú, 1 ex., 9.VI.1989 (G. Tuñón *leg.*; E. Requena *col.*). **Bages:** Castellfollit del Boix, 1 ex., 20.VI.1989, 1♂, 11.VII.2009 (E. Requena *leg. et col.*). **Baix Camp:** coll de les Masies (muntanyes de Prades), 1♂, 20.XI.2004 (E. Requena *leg. et col.*), 1 ex., 3.VIII.2008 (J.J. Pérez De-Gregorio & E. Requena *leg.*; E. Requena *col.*), 1 ex., 27.VIII.2008 (J.J. Pérez De-Gregorio & X. Jeremías *leg.*; E. Requena *col.*). **Baix Llobregat:** la Ricarda, t. m. del Prat de Llobregat, Reserva Natural del Delta del Llobregat, 1♀, 28.VIII.2000 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena *col.*); Gavà (Begues), 1 ex., 1.VIII.1915 (A. Codina *leg.*; *col.* Codina, MCNZB); l'Hospitalet de Llobregat, 3 ex., 9 al 25.IX.1920, 1 ex., 4.X.1921 (J. B. Aguilar Amat *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB). **Barcelonès:** barri del Carmel, t. m. de Barcelona, 1 ex., 24.X.1915 (A. Codina *leg.*; *col.* Codina, MCNZB); Sarrià, 2 ex., 25.VIII-1.IX.1920 (I. Sagarra *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB); Vallvidrera (serra de Collserola), 2 ex., 23 al 25.V.1921, 13 ex., 1 al 30.VI.1921, 3 ex., 2-6.VII.1921, 2 ex., 27.VIII.1921, 1 ex., 21.IX.1921, 4 ex., 3-19.X.1921, 1 ex., 23.II.1922, 2 ex., 8 al 29.III.1922, 1 ex., 11.IV.1922, 1 ex., 16.V.1922, 2 ex., 6 al 10.VI.1922, 1 ex., 29.VII.1922, 6 ex., 3 al 30.VIII.1922, 2 ex., 9 al 18.IX.1922, 6 ex., 10 al 16.II.1923, 2 ex., 5 al 18.III.1923, 1 ex., 15.V.1923, 1 ex., 19.VI.1923, 1 ex., 25.IX.1923, 1 ex., 19.X.1923, 2 ex., 23 al 30.V.1924 (I. Sagarra *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB); Barcelona, 1♂, 9.XI.2014 (J.J. Pérez De-Gregorio & M. Bravo *leg.*; E. Requena *col.*); Santa Coloma de Gramenet, 3 ex., 20.VIII.1916 (I. Sagarra *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB). **Berguedà:** Gósol, 1 ex., 23.VII.1920 (A. Codina *leg.*; *col.* Codina, MCNZB). **Baixa Cerdanya:** Cal Jan de la Llosa. t. m. de Lles, 1♀, 12.VII.2005 (E. Requena *leg. et col.*). **Baixa Garrotxa:** Olot, 1 ex., 3.VIII.1924 (A. Gelabert *leg.*; *col.* Codina, MCNZB). **Maresme:** Alella, 15 ex., 28.VI, 25.VIII, VIII.1957, 16.VII.1962, VIII.1963, 2.IX.1963 (R. Agenjo *leg.*; L. Bigot & A. Vives *det.*; *col.* MNCN); el Masnou, 1 ex., 10.VI.1912 (sense recol·lector; *col.* Codina, MCNZB); Montgat, 1 ex., 2-3.IV.1910 (A. Codina *leg.*; *col.* Codina, MCNZB). **Osona:** Balenyà, 16 ex., 16 al 30.VII.1943 (A. Vilarrúbia *leg.*; *col.* MCNZB); Mas de la Sala, t. m. de Viladrau, 1 ex., 23.VII.1919, 1 ex., 7.VIII.1919, 2 ex., 10 al 14.VIII.1920, 7 ex., 19 al 30.IX.1921 (S. Novellas *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB). **Pallars Jussà:** Sarroca de Bellera, 1 ex., 11-12.VIII.2010 (F. Vallhonrat *leg.*; E. Requena *col.*). **Pallars Sobirà:** Bordes de Graus, t. m. de Tavascan, 1♀, 3.VII.2010 (E. Requena *leg. et col.*); Esterrí d'Àneu, 8 ex., 23-25.VII.1984, 4 ex., 24.VII.1988 (E. Requena *leg. et col.*); santuari de les Ares, 3 ex., VII.1936 (A. Varea *leg.*; L. Bigot & A. Vives *det.*; *col.* MNCN) (etiquetats com a «Valle de Arán», vegeu Varea 1946). **Baix Penedès:** Segur de Calafell, 1 ex., VIII.1958 (Gómez Díez *leg.*; L. Bigot & A. Vives *det.*; *col.* MNCN). **Selva:** Tossa de Mar, 1 ex., 10.IX.1989 (E. Requena *leg. et col.*). **Tarragonès:** Roda de Berà, 1 ex., 8.VII.1989 (E. Requena *leg. et col.*). **Urgell:** Anglesola, 1 ex., VI.1923 (A. Foix *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB), 2 ex., IV.1923 (J. Grustan *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB); Barbens, 2 ex., 5.VII.1922, 6 ex., V-VII.1923 (J. Grustan *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB); Tàrrrega, 1 ex., IX.1920 (P. Mata *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB). **Vall d'Aran:** Es Bòrdes, 4 ex., VII.1936 (A. Varea *leg.*; L. Bigot & A. Vives *det.*; *col.* MNCN); Tredòs, 1♀, 7-9.VII.2000 (J.J. Pérez De-Gregorio *leg.*; E. Requena *col.*). **Vallès Oriental:** la Garriga, 1♀, 30.VIII.1988 (E. Petitpierre *leg.*; E. Requena *col.*); Santa Fe de Montseny (massís del Montseny), 1 ex., 7.VII.1917 (I. Sagarra *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB). Sant Pere de Vilamajor, 3 ex., 7 al 10.VIII.1920 (I. Sagarra *leg.*; *col.* Sagarra, MCNZB); Parets del Vallès, 1 ex., VII.1948 (R. Agenjo *leg.*; L. Bigot & A. Vives *det.*; *col.* MNCN).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Anoia:** la Llacuna, la Poble de Claramunt, Òdena, Vallbona, Veciana (Requena 1989). **Baix Camp:** l'Hospitalet de l'Infant (King, 1999). **Barcelonès:** barri del Carmel, t. m. de Barcelona (Sagarra 1917); Santa Coloma de Gramenet (Sagarra 1917). **Bai-**

xa Cerdanya: Lles (Dantart & Jubany 2006). **Maresme:** el Masnou, Montgat (Codina 1914; Sagarra 1917). **Osona:** Vic (Macià i Ylla 2014). **Pallars Sobirà:** les Planes de Son i Mata de València (Dantart *et al.* 2010). **Vallès Oriental:** Sant Pere de Vilamajor (Sagarra 1917); Cal Carro (Dantart & Jubany 2006). **Vall d'Aran:** Vielha (Derra & Hacker 1982).

Descrita d'Europa i de distribució cosmopolita.

Emmelina argoteles (Meyrick, 1922)

Citacions bibliogràfiques. **Baix Llobregat:** Reserva Natural del Delta del Llobregat (Dantart & Jubany 2009), tercera cita ibèrica. Ha estat esmentada anteriorment per Gastón & Vives Moreno (2000) de Biscaia (País Basc) i per Murria-Beltrán (2005) dels aiguamolls de Pastriz (Saragossa, Aragó).

Descrita de la Xina. Distribució coneguda: paleàrtica (Europa, Xina, Índia i Japó).

Adainia microdactyla (Hübner, [1813])

Material estudiat. **Osona:** Balenyà, 1ç. 5.VIII.1943 (A. Vilarrúbia *leg.*; col. MCNZB).

Citacions bibliogràfiques. **Catalunya:** (Gielis 1988). **Barcelonès:** el Coll, Sant Genís i Horta (serra de Collserola) (Cuní 1874, 1888; citacions recollides per Sagarra 1917).

Descrita d'Europa i de distribució cosmopolita (Europa, Àsia, Nova Guinea i les illes Salomó).

c) Espècies de presència dubtosa

Stenoptilia pelidnodactyla (Stein, 1837)

Tàxon descrit d'Alemanya, viu a Europa i al Magreb. Els adults volen d'abril a setembre en dues generacions, i les erugues viuen sobre plantes dels gèneres *Saxifraga*, *Globularia* i *Gentiana*.

Citada de Catalunya (sense concretar) al catàleg de Cuní (1874), Sagarra (1917) en recull la citació. Com que mai més no ha estat trobada ni esmentada del nostre país, la seva presència s'ha de considerar com a dubtosa; vegeu, però, els comentaris respecte a *Stenoptilia brigantiensis* Nel & Gibeaux, 1992 i *Stenoptilia bigoti* Gibeaux, 1986.

d) Espècies a eliminar

Gillmeria tetradactyla (L.) (= *orchrodactyla* D. & Schiff.)

Cuní (1881) va citar aquesta espècie de Puigcerdà (Baixa Cerdanya) i posteriorment (Cuní 1888) l'esmenta com a «comuna als boscos del Tibidabo i Vallvidrera». No s'han pogut confirmar aquestes citacions. Pel que fa a la menció de Codina (1918) de Cervera (Segarra), 20.V.1916, s'ha pogut examinar l'exemplar citat per l'autor (col. Codina, MCNZB, núm. 72-4359) i es tracta d'un mascle de *Merrifieldia leucodactyla* (Denis & Schiffermüller).

Amblyptilia punctidactyla (Haworth, 1811)

Citada per Requena (1995) de la Tossa de Montbui, t. m. de Santa Margarida de Montbui (Anoia) 1♂, va ser un error de determinació amb *Amblyptilia acanthadactyla* (Hübner, [1813]). Cal eliminar *punctidactyla* (Hw.) de la fauna catalana.

Crombruggia tristis (Zeller, 1847)

Navàs (1924) va esmentar la troballa d'aquest pterofòrid a (Santa Maria de) Corcò (Osona), 8-18.VII.1923. Entre el material recollit per Codina i Navàs en el decurs d'aquella prospecció (conservat a les col·leccions del MCNZB) no ha estat localitzat aquest pterofòrid, mai més citat de Catalunya. En ser una espècie impossible de diferenciar externament de *Crombruggia distans* (Zeller, 1847), que sí que ha estat trobada a la comarca d'Osona (Balenyà i Viladrau), és gairebé segur que es va tractar d'un error de determinació de Navàs (1924).

Buckleria paludum (Zeller, 1841)

Cuní i Martorell (1874 i 1885) la cita de Barcelona (turó del Coll, 150 m). Posteriorment (Cuní 1888) ja no recull la citació; malgrat tot, sí que ho van fer Staudinger & Rebel (1901) i Sagarra (1917). Com que les erugues d'aquesta espècie viuen a la dròsera comuna (*Drosera rotundifolia*), planta que a Catalunya només es troba a les zones humides més altes del Pirineu, és clar que es tracta d'un error de determinació.

Gypsochares baptodactylus (Zeller, 1850)

Citada per Requena (1989) de la Pobl de Claramunt (Anoia), segons un mascle determinat per C. Gielis. La citació correspon, en realitat, a *Gypsochares bigoti* Gibeaux & Nel, 1990, a causa del fet que, l'any en què es va determinar (1989), aquestes dues espècies encara no s'havien separat.

Agraïments

El nostre agraïment als companys Diego Fernández, Xavier Jeremías, Ignasi Romanà, Martí Rondós i Francesc Vallhonrat, que ens han cedit material per fer aquest treball. A Ramon Macià i Josep Ylla, per les fotografies de les genitatives femenines que acompanyen aquest treball. A Thierry Varenne, pels comentaris en les determinacions d'algunes espècies. A Berta Caballero i Glòria Masó, conservadores d'artròpodes del MCNZB, i a Mercedes París, Mercedes Hitado i Amparo Blay, conservadores, tècniques i auxiliars de la Secció d'Entomologia del MNCN, per les habituals facilitats per a l'estudi de les col·leccions dels esmentats centres. I, finalment, a Jordi Dantart, pels seus comentaris i per la revisió del text.

Referències bibliogràfiques

- Agénjo, R. 1952. *Fáunula lepidopterològica Almeriense*. 371 pp., 24 pls. Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Madrid.
- Agénjo, R. 1958. Lepidópteros de Tortosa, provincia de Tarragona, recolectados por D. Eugenio Balaguer en los años 1932 y 1933. *Graellsia*, 16(4-6): 85-95.
- Cervelló, A. 2015. *Platyptilia nemoralis* (Zeller, 1841), nou Pterophoridae per a Catalunya (Lepidoptera: Pterophoridae). *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 106: 133-134.

- Cervelló, A., Martí, J. & Xaus, A. 2016. Contribució al coneixement i cens preliminar dels lepidòpters heteròcers de la zona de Vidrà (Osona). *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 107: 17-48.
- Codina, A. 1914. Lepidópteros Heteróceros de Cataluña. Primera serie. *Boln Soc. aragon. Cienc. nat.*, 13: 49-60, 75-89, 96-102.
- Codina, A. 1918. Heteróceros de Cataluña. Segunda serie. *Boln Soc. aragon. Cienc. nat.*, 17: 26-58, 75-84.
- Cuní i Martorell, M. 1874. *Catálogo metódico y razonado de los lepidópteros que se encuentran en los alrededores de Barcelona, de los pueblos cercanos y otros lugares de Cataluña...* viii + 232 pp. Imprenta de Tomás Gorchs, Barcelona.
- Cuní i Martorell, M. 1881. Excursión entomológica y botánica a la Cerdaña española (Cataluña). *An. Soc. esp. Hist. nat.*, 10: 367-389.
- Cuní i Martorell, M. 1885. Excursión entomológica a varias localidades de la provincia de Gerona (Cataluña). *An. Soc. esp. Hist. nat.*, 14: 51-73.
- Cuní i Martorell, M. 1888. Insectos observados en los alrededores de Barcelona. *An. Soc. esp. Hist. nat.*, 17: 133-191.
- Cuní i Martorell, M. 1897. Fauna entomológica de la villa de Calella (Cataluña, provincia de Barcelona). *An. Soc. esp. Hist. nat.*, 26: 281-339.
- Dantart, J. 2014. Resultat de les vuitenes Nits de les Papallones (Catalan Moth Nights): 25 a 29 d'agost de 2011. *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 105: 45-69.
- Dantart, J. 2015a. Contribució al coneixement dels lepidòpters del Parc Natural del Cadí-Moixeró (Lepidoptera) (IV). *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 106: 41-56.
- Dantart, J. 2015b. Resultat de les novenes Nits de les Papallones (Catalan Moth Nights): 14-18 de juny de 2012. *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 106: 83-109.
- Dantart, J. 2017. Resultat de les desenes Nits de les Papallones (Catalan Moth Nights): 11-15 de juliol de 2013. *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 107: 71-98.
- Dantart, J., Cervelló, A., Jubany, J., Martí, J., Xaus, A., Vallhonrat, F. & Olivella, E. 2010. Els lepidòpters de les Planes de Son i la Mata de València. In: *Els sistemes naturals de les Planes de Son i la Mata de València* (Germain, J. ed.). *Treb. Inst. catal. Hist. nat.*, 16: 531-608.
- Dantart, J. & Jubany, J. 2005. Resultats de la Nit de les Papallones («Catalan Moth Night»): 22 de maig de 2004. *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 95: 5-18.
- Dantart, J. & Jubany, J. 2009. Resultats de les terceres Nits de les Papallones (Catalan Moth Nights): 27 d'abril a 1 de maig de 2006. *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 100: 47-65.
- Dantart, J. & Jubany, J. 2010. Resultats de les quartes Nits de les Papallones (Catalan Moth Nights): 11 a 15 d'octubre de 2007. *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 101: 19-38.
- Dantart, J. & Jubany, J. 2011. Resultats de les cinques Nits de les Papallones (Catalan Moth Nights): 24 a 28 de juliol de 2008. *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 102: 73-98.
- Dantart, J. & Jubany, J. 2012. Resultats de les sisenes Nits de les Papallones (Catalan Moth Nights): 21-25 de maig de 2009. *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 103: 71-96.
- Dantart, J. & Jubany, J. 2013. Resultats de les setenes Nits de les Papallones (Catalan Moth Nights): 9 a 13 de setembre de 2010. *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 104: 55-85.
- Dantart, J. & Vallhonrat, F. 2001. Contribució al coneixement dels lepidòpters del Parc Natural del Cadí-Moixeró (Lepidoptera). *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 87: 7-24.
- Dantart, J. & Vallhonrat, F. 2003. Contribució al coneixement dels lepidòpters del Parc Natural dels Ports (Lepidoptera). *Bull. Soc. Cat. Lep.*, 90: 5-14.
- De Prins, W. 1982. Some faunistic remarks on the Spanish Lepidoptera-Fauna (Part I). *SHILAP Revta lepid.*, 10(40): 283-286.
- Derra G., & Hacker H. 1982. Contribution to the lepidoptera-fauna of Spain. Heterocera of a three-week visit in summer 1980. *SHILAP Revta lepid.*, 10(39): 187-196.
- Gastón, F. J. & Vives Moreno, A. 2000. *Emmelina argoteles* (Meyrick, 1922), *Stenoptilia nepetellae* Bigot & Picard, 1983 y *Myrmecozela diacona* Walsingham, 1907, nuevas especies para España (Insecta: Lepidoptera). *SHILAP Revta lepid.*, 28(112): 429-433.

- Gielis, C. 1988. Provisional checklist and atlas of the plume moth Fauna of Spain (Lepidoptera: Pterophoridae). *SHILAP Revta Lepid.*, 16(64): 271-296.
- Gielis, C. 1996. Pterophoridae. In: *Microlepidoptera of Europe* (Huemer, P., Karsholt, O. & Lyneborg, L., eds), 1: 1-222. Apollo Books, Stenstrup.
- Huemer, P. & Wieser, C. 2010. Beitrag zur Faunistik der Schmetterlinge (Lepidoptera) in der Region Valencia (Spanien) Teil II. *Denisia*, 29: 139-164.
- King, G. E. 1999. Aportación al conocimiento de los Pterophoridae de la Península Ibérica (Lepidoptera). *Butll. Soc. Cat. Lep.*, 83: 31-33.
- King, G. E. 2000. Aportación al conocimiento de los Pterophoridae en España: *Lantanophaga pusillidactyla* (Walker, 1864), especie nueva para España y para Europa (Lepidoptera: Pterophoridae). *SHILAP Revta lepid.*, 28(111): 341-343.
- Lhomme, L. 1935. Catalogue des Lépidoptères de France et de Belgique. Vol. II (1re Partie). 487 pp. Le Carriol, Par Douelle, Lot.
- Macià, R. & Ylla, J. 2014. Els lepidòpters presents en l'entorn urbà. *Butll. Soc. Cat. Lep.*, 105: 7-12.
- Murria Beltrán, E. 2005. Presencia en España de *Oidaematophorus tephradactyla* (Hübner, [1813]) y segunda localidad española para *Emmelina argoteles* (Meyrick, 1922) (Lepidoptera: Pterophoridae). *Butll. Soc. Cat. Lep.*, 96: 5-9.
- Navàs, L. 1924. Excursión entomológica al Cabrerés (Girona-Barcelona) del 8 al 18 de julio de 1923. *Treb. Mus. Ciènc. nat. Barcelona*, 4(10): 32-40.
- Requena, E. 1989. Els Pterophoridae Zeller, 1841, de la comarca d'Anoia. *Stenoptilia bigoti* Gibeaux, 1986, una espècie nova per a la península Ibèrica (Lep., Pterophoridae). *Butll. Soc. cat. Lep.*, 62: 27-32.
- Requena, E. 1995. Dades per al coneixement de la fauna lepidopterològica nocturna de la comarca de l'Anoia. El massís de la Tossa de Montbui (Lepidoptera: Heterocera). *Miscnea aqualatensia*, 7: 299-335. (Accésit en el IV Premi Jaume Caresmar 1993).
- Requena, E. 1999. Noves dades sobre la distribució del gènere *Agdistis* Hübner, [1825], a Catalunya (Lepidoptera: Pterophoridae). *Butll. Soc. cat. Lep.*, 84: 9-16.
- Ribera, A. & Dantart, J. 2017. Aportació al coneixement dels heteròcers de la Cerdanya. Un inventari fotogràfic dels lepidòpters nocturns observats a Mosoll (Lepidoptera: Heterocera). *Butll. Soc. cat. Lep.*, 107: 107-118.
- Sagarra, I. 1917. *Pterophoridae* i *Orneodidae* de Catalunya. *Bull. Inst. catal. Hist. nat.*, 17: 102-107.
- Rebel, H. 1901. Pyralidae – Micropterygidae. In: *Catalog der Lepidopteren des Palaearctischen Faunengebietes* (Staudinger, O. & Rebel, H. eds.), 2: 1-368. R. Friedlander & Sohn, Berlin.
- Vallhonrat, F., Cervelló, A., Martí, J., Pérez De-Gregorio, J.J. & Xaus, A. 2006. Els lepidòpters del Parc Natural de la Serra de Montsant (2004-2005). *Butll. Soc. Cat. Lep.*, 96: 39-55.
- Vallhonrat, F., Pérez De-Gregorio, J.J. & Requena E. 2010. Addicions a la fauna de lepidòpters del Parc Natural de la Serra de Montsant (Priorat), amb noves espècies per a la fauna de Catalunya. *Butll. Soc. Cat. Lep.*, 101: 115-120.
- Varea de Luque, A. 1946. Algunos ropalóceros del Pirineo leridano. *Graellsia*, 4: 119-132.
- Vives Moreno, A. 2014. *Catálogo sistemático y sinonímico de los Lepidoptera de la Península Ibérica, de Ceuta, de Melilla y de las islas Azores, Baleares, Canarias, Madeira y Salvajes (Insecta: Lepidoptera)*. Supplement a *SHILAP Revta lepid.* 1.184 pp. Sociedad Hispano-Luso-Americana de Lepidopterología, Madrid.

Data de recepció: 13 d'octubre de 2017

Data d'acceptació: 23 d'octubre de 2017